НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	**ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЇ**
Освітньо професійна програма	**«Хореографія»**
Рівень вищ. освіти	**перший (бакалаврський)**
зі спеціальності	**024«Хореографія»**
Статус дисципліни	*Обов'язкова*
Мова викладання	українська
Кількість ЄКТС	6
Навчальний рік	2025/2026
Структура дисципліни *форма семестрового контролю (графік вивчення)*	*денна форма:* контактні години – 42 (лекційні), семінарські – 42 год.; модульний контроль – 12 год.; для самостійної роботи здобувачів визначено 84 год.; *заочна форма:* контактні години – 12 (лекційні), семінарські – 12 год.; модульний контроль – 4 год.; для самостійної роботи здобувачів визначено 152 год. *Семестровий контроль* – екзамен - 5 семестр;

Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:	**Інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів хореографічного мистецтва і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. **Загальні компетентності (ЗК):** **ЗК02**. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. **ЗК03**. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):** **СК01**. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. **СК02**. Здатність аналізувати основні етапи ,виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості ,види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури. **СК03**. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах. **СК04**. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної). **СК07**. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності. **СК08**. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини. **СК18.** Здатність інтерпретувати класичний танець крізь призму української національної традиції, адаптуючи його до нових стилістичних і культурних контекстів.

Програмні результати навчання	**ПРН02**. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності. **ПР03.** Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань. **ПРН06**. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин. **ПРН07**. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту. **ПРН08**. Розуміти хореографію як мистецький феномен ,розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види ,напрями ,стилі хореографії. **ПРН09**. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно- категоріальним апаратом. **ПРН12**. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності. **ПРН13**. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва. **ПРН23.** Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність.
Анотація. Зміст дисципліни	***Атотація:*** Навчальна дисципліна «Історія хореографії» є основною дисципліною, частиною підготовки здобувачів вищої освіти освітнього рівня (перший) бакалаврський, викладається на 4 курсі (VII, VIII семестри). Міждисциплінарні зв'язки: «Історія української державності і культури», «Історія мистецтв», «Мистецтво балетмейстера», «Методика виконання класичного танцю», «Майстерність народно-сценічного танцю», «Методика виконання сучасного танцю», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Практикум з побутово-бальної хореографії», забезпечуючи систему хореографічної освіти новітніми методиками, яких потребує сучасне мистецтво танцю. Робоча програма забезпечена методичними рекомендаціями Корисько Н.М.: « Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття » (2015 р), «Видатні майстри хореографічного мистецтва» (2016 р), «Історія хореографічного мистецтва України» методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів освітнього рівня «Магістр» (2019 р). Також

	пропонується матеріал із підручника у двох частинах «Методика роботи з хореографічним колективом» (2015 р.) Шалапа С.В., Корисько Н.М. Лекційні та семінарські заняття формують у здобувачів вищої освіти володіння матеріалом щодо основних історичних етапів розвитку зарубіжного та вітчизняного хореографічного мистецтва. Розглядаються питання становлення та розвитку народного танцю та балетного театру, різновиди видів та жанрів мистецтва хореографії ХХ та початку ХХІ століть, здобувачі знайомляться із творчими здобутками визначних хореографів, балетмейстерів та виконавців. Велика увага зосереджена на питаннях українського народного танцювального мистецтва, його професіоналізації, становленню балетного театру і відтворенні національної теми у виставах українських балетмейстерів. При вивченні дисципліни передбачено перегляд балетних вистав ,відеозаписів кращих зразків хореографічного мистецтва. Тематика самостійної роботи спрямована на поглиблення знань з історико-теоретичних питань культури та мистецтва хореографії, є обов'язковою частиною навчального процесу здобувача вищої освіти для підготовки до наступного заняття. Передбачається самостійне опрацювання основних та додаткових джерел (література, відео, інтернет джерела і інше) за темою семінарського заняття.

МОДУЛЬ 1. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО ВІД ВИТОКІВ ДО XVII СТОЛІТТЯ

Тема Тема 1.1. Танець у Стародавньому світі.

Тема 1.2. Танцювальна культура в епоху Середньовіччя.

Тема 1.3. Мистецтво танцю доби Відродження. Становлення жанру придворного балету.

Тема 1.4. Хореографічне мистецтво XVII століття.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 1.

МОДУЛЬ 2. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО XVIII–XIX СТ.

Тема 2.1. Епоха Просвітництва та творчість хореографівноваторів.

Тема 2.2. Реформатор балетного мистецтва Ж. Ж. Новер.

Тема 2.3. Західноєвропейський балетний театр кінця XVIII – I пол. XIX століття. Період предромантизму.

Тема 2.4. Романтизм в балетному театрі.

Тема 2.5. Видатні танцівниці епохи романтизму.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 2.

МОДУЛЬ 3. ЗАРУБІЖНИЙ БАЛЕТНИЙ ТЕАТР XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ

Тема 3.1. Пошуки нових форм у хореографічному мистецтві на початку XX століття.

Тема 3.2. Балетні театри Західної, Східної Європи та США в I пол. XX століття.

Тема 3.3. Творчість видатних майстрів хореографії II пол. XX століття.

Тема 3.4. Розвиток світового хореографічного мистецтва кінця XX – поч. XXI століть.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 3.

МОДУЛЬ 4. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 4.1. Народне танцювальне мистецтво та його побутування.

Тема 4.2. Перші балетні вистави. Народний танець на професійній сцені. Творчість видатних майстрів народного танцю В. Верховинця та В. Авраменка.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 4.

МОДУЛЬ 5. СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ.

Тема 5.1. Національна тема в балетах 40–60 р.р. XX століття.

Тема 5.2. Павло Вірський – реформатор народно-сценічної хореографії.

Тема 5.3. Балетний театр 70-90–х рр. XX століття.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 5.

МОДУЛЬ 6. ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ КІНЦЯ XX – ПОЧАТКУ XXI СТОЛІТЬ

Тема 6.1. Народно-сценічна хореографія в Україні на початку XXI століття.

Тема 6.2. Розвиток балетних театрів України кінець XX поч. XXI століть.

Тема 6.3. Видатні балетмейстери та виконавці кінець XX поч. XXI століть.

Модульний контроль є результатом вивчення тем модуля 6

Система оцінювання

VII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	**2 модуль**	**3 модуль**
1	Лекційні заняття	2	2×4=8	2×5=10	2×4=8
2	Семінарські заняття	4	4×4=16	4×5=20	4×4=16
3	Модульний контроль	2	2×1=2	2×1=2	2×1=2
	Усього за модуль		**26**	**32**	**26**
	Екзамен	**16**			
	Разом з дисципліни	**26+32+26+16= 100 балів**			

VIII семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			4 модуль	**5 модуль**	**6 модуль**
1	Лекційні заняття	4	4×2=8	4×3=12	4×3=12
2	Семінарські заняття	4	4×2=8	4×3=12	4×3=12
3	Модульний контроль	2	2×1=2	2×1=2	2×1=2
	Усього за модуль		**18**	**26**	**26**
	Залік	**30**			
	Разом з дисципліни	**18+26+26+30= 100 балів**			

ВИМОГИ ДО ПРАКТИЧНОЇ ЧАСТИНИ

Видами практичних завдань є питання, які здобувачі опрацьовують на основі запропонованої літератури (а також підібраної самостійно). Результати своєї роботи представляють усно, у формі конспекту, відео, презентації тощо, які мають відповідати таким критеріям: логічність розкриття теми (1 б.), обґрунтованість представлених фактів (1 б.), доречність прикладів (0,5 б.), грамотність, історична достовірність (0,5 б.).

	Критерії оцінювання практичних занять: -Критерії оцінювання за модульні завдання: - за розкриття ідеї – 0,5 бали, - за логічність суджень – 0,5 бал, - за обґрунтованість і самостійність суджень – 1 бал
Академічна доброчесність	Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/publ_m/Codex_akadem_dobrochesnosti.pdf

Рекомендовані джерела:	***Основна література***. 1.Бігус О.О. Сучасний танець Основи теорії і практики/ О.О.Бігус ,Герц І.І., Маншилін О.О., Кондратюк Д.О., Мова Л.В., Журавльова А.В., Донченко Н.П.,Батєєва. Київ : Ліра-к, 2016. 264 с. 2.Бігус О.О.Народно-сценічний танець Прикарпатського регіону : монографія. Київ : Ліра-К, 2019. 182 с. 3. Бурковський О. Завжди в дорозі. Київ : Преса Плюс, 2013. 128 с.+88іл. 4. Вадясова Н.В., Чернець В.Г., Шульгіна В.Д. Мистецькопедагогічна школа діяча української культури Мирослава Вантуха : наукове видання. Київ : НАКККіМ, 2012. 152 с.

5. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біографічний довідник / Укл. Н.М.Корисько. Київ : НАКККіМ, 2016. 18 с.
6. Владимирова Н.В. Історія театру Західної Європи і США : Посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ : 2024, 203 с.
7. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. 5-е вид. доп. Київ : Муз.Україна. 2008. 149, [2] с.: муз. тв.
8. Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття: Методичні рекомендації /Укл. Н.М.Корисько. Київ : НАКККіМ, 2015. 26 с.
9. Зінченко В.М. Український балет доби Незалежності: тенденції розвитку, жанрово-інтонаційна специфіка : дис. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спец. 025 «Музичне мистецтво». Київ. 2024. 206.
10. Історія хореографічного мистецтва України: методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освітнього
11. Середюк О.М. Український рік. Історія, традиції, звичаї, обряди : Науково-популярне видання. Київ: ФОП Стебляк, 2021. 384с.
12. Станішевський Ю.О. Балетний театр України : 225 років історії. Київ, 2003.
13 Туягіна Наталія. Мирослав Вантух: ансамбль Вірського. Національна легенда українського танцю. Київ : ФОП Мазур Андрій Володимирович, 2023. 96 с.
14. Шалапа С.В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Київ : НАКККіМ, 2015. 232 с.
15 Шалапа С.В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч.2. Київ : НАКККіМ, 2015. 220 с.
16. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи XX ст. Харків : ХДАК, 2007. 344 с
17. Чурпіта Т.М. Микола Трегубов. Київ : НАКККіМ, 2018, 141 с.: іл.

Допоміжна література:

18.Аксютіна В. В. Балет Юрія Шевченка “За двома зайцями”: музичні та літературні перетини.
Мистецтвознавчі записки: зб. наукових праць, 2022. Вип. 41. С. 129–133.

19. Аксютіна В. Мистецтвознавче дослідження балетів Юрія Шевченка: пошук джерел та їхнє опрацювання // Культурні та мистецькі студії XXI століття: науковопрактичне партнерство: *матеріали II Міжнар. наук.практ. конф., 10 листопада 2021 р. М-во культ. та інформ. політики України; Нац. акад.кер. кадрів культ. мистец.* Київ: НАКККіМ, 2021. С. 131–133.
20.Аксютіна В. В. Балет Юрія Шевченка «Буратіно і чарівна скрипка»: особливості роботи хореографа з музикою композитора // *Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф.(Київ, 03 червня 2022 р.).* Київ : НАКККіМ, 2022. С. 64–66.
21.Афоніна О. С. Музична основа сучасних українських балетів. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 3. С. 121– 126.
22.Афоніна О. С. Балет Олександра Родіна «Аладдін» // Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 4. С. 121–126.
23.Бігус О.О.Народно-сценічний танець Прикарпатського регіону : монографія. Київ : Ліра-К, 2019. 182 с.
24.Бігус О. Інтерпретація балетів класичного спадку у творчості Раду Поклітару: філософсько-світоглядна парадигма модерн-балету // Вісник КНУКіМ, Серія. «Мистецтвознавство». 2021. (44) С. 150-155.
25.Бойко П.А. Барвінок. Ростити дітей щасливими.-Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2022. 324с.
26.Гресь О., Сорока М. Постмодерністські інтерпретації творів Миколи Гоголя. Танцюальні студії. 2021. Т. 4. № 2. С. 136–143.
27.Карандєєва О.І .Чоловічий танець у балетному театрі України середини XX – початку XXI століть.[Текст] : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мист-ва.
Спец.26.00.01 «Теорія та історія кул тури»/Кар андєєва Олена Ігорівна; М-во освіти і науки України. КНУКіМ. Київ, 2021. 15 с.
28.Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця XX – початку XXI століть. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/dysertatsii/Avtoreferat_KvetskoOY.pdf
29.Лифар Серж. Роки жнив. Київ : Сидоренко В.Б., 2020. 240 с.: іл.

30.Новер Ж.Ж. Листи про танець і балети. 1965. 375 с.
31.Підлипська А. Критика балету в УРСР 1920–1930-х років: від авангардних інтенцій до утвердження соцреалістичного канону : дис. … доктора мистецтвозн. 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ : КНУКіМ, 2021. 458 с.
32.Петрик О. Балетна трупа Львівського театру опери та балету другої половини XX-початок XXI століття:художньо-творчий аспект: дис. канд. мист. Спец.26.00.01 «Теорія та історія культури». Львів. 2020. 227 с.
33.Погребняк М. М. Постмодерний танець Раду Поклітару // Мат. V Всеукр. науково-практ. конф. «Художні практики та мистецька освіта у кроскультккрному просторі сучасності, 7-8 жовтня 2019 р. С. 47–49.
34.Погребняк М. М. Рольова гра і 3D-технології як творчі методи балетмейстерів Уільяма Форсайта і Мерса Каннінгема // Sciences of Europe, 2021.
35.Традиційно-побутові танці України : хрестоматія. Рівне : Волин.обереги. 2019. 280 с.: іл.
36.Усе найцікавіше про історію і звичаї України / К.Ю.Галушко та ін. Харків : Віват, 2018. 320 с.:іл.
37.Енциклопедія Балет / Українська музична енциклопедія. Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. Т. 1 [А - Д]. С. 129-133.
41. Чепалов О.І. Хореологія: статті та лекції : Ліра-К. 2020. 228 с.
38.Чепалов О.І. Ікар з берегів Борисфена./Олександр Чепалов .-Київ:Видавництво Ліра .-К,2025.-400с.:16. кольор.іл.
39.Енциклопедія Балет / Українська музична енциклопедія. Т. 1 / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. Т. 1 [А - Д]. С. 129-133.
40. Чепалов О.І. Хореологія: статті та лекції : Ліра-К. 2020. 228 с.
41 Чепалов О.І. Театральна вечірка Non Stop Київ : Ліра-К,2025.-407 с.: іл.,фот.

	42. Чепалов О.І. Ікар з берегів Борисфена Київ: Ліра-К,2025 .- 400 с.: іл. Інформаційні ресурси в Інтернеті 43. Наукова періодика України. Сайт електронних видань вищих навчальних закладів і наукових установ України. URL: http://journals.uran.ua 44. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККіМ. http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libr/DocSearchForm 45. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. http://www.nbuv.gov.ua/ 46. https://www.youtube.com/watch?v=tnd7khBg3cY концерт ансамблю П. Вірського 47. Хореографічна культура доби Відродження https://studfile.net/preview/5043867/ 48. Шариков Д. Балет XVII-XVIII століття: видатні майстри і виражальні засоби http://www.aphn-journal.in.ua/archive/7_2013/15.pdf

Матеріальнотехнічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни	Аудиторія, відеоматеріал, аудіозаписи, ноутбук.
Гарант ОПП	*Корисько Наталія Михайлівна*
Розробник РП навчальної дисципліни	*Корисько Наталія Михайлівна, доцент, професор НАКККіМ*
Кафедра	Кафедра хореографії Тел: (044) 280-45-57 https://nakkkim.edu.ua/instituti/institut-suchasnogo-mistetstva/kafedra-khoreografiji E-mail: horeograph@nakkkim.edu.ua
Науковопедагогічний працівник	Корисько Наталія Михайлівна E-mail: nkorysko@dakkkim.edu.ua